

آیا ملاقات پوتین-اردوغان-رئیس‌جمهور ترکیه به سوریه می‌انجامد

به قلم سونر چغابتای (/fa/experts/swnr-chghaptay-0/), اندرو جی. تابلر (/fa/experts/andrw-jy-tablr/)

۲۶ ژوئیه ۲۰۲۲

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/will-putin-erdogan-raisi-summit-spark-turkish-incursion-syria

العربية (/ar/policy-analysis/hl-stwdy-qlqmt-byw-bwtyn-wardwghan-wryysy-aly-twghl-trky-fy-swrya/)

درباره نویسنده

سونر چغابتای (/fa/experts/swnr-chghaptay-0/)

سونر چغابتای هموند پژوهشی برنامه خانواده بایر و مدیر برنامه پژوهش مسائل ترکیه در انستیتو واشنگتن است

اندرو جی. تابلر (/fa/experts/andrw-jy-tablr/)

اندرو جی. تابلر هموند

تحلیل کوتاه

مسکو و تهران ممکن است به یک عملیات برون‌مرزی دیگر از طرف ترکیه رضایت دهند ولی انتخاب اهداف ترکیه به منافع چندگانه آمریکا روسیه و ایران بستگی خواهد داشت

ملاقات ۱۹ جولای در تهران بین روسای جمهور رجب طیب اردوغان و ولادیمیر پوتین و ابراهیم رئیسی احتمالاً مشخص خواهد کرد که آیا حمله ترکیه به سوریه واقعاً انجام خواهد شد یا نه. در سال‌های اخیر آنکارا تلاش‌های برون‌مرزی خود را بر تضعیف «یگان‌های مدافع خلق» به رهبری کردها متمرکز کرده است. گروهی که بخش‌هایی از سرزمین شمالی سوریه را در کنترل دارد. اگر مسکو و تهران به حمله دیگری چراغ سبز نشان دهند مذاکرات‌شان با اردوغان احتمالاً تعیین خواهد کرد که ترکیه و نیروهای نیابتی‌اش در پی تصرف کدام مناطق تحت کنترل یگان‌های مدافع خلق خواهند بود.

اهداف ترکیه

اکنون چندین سال است که آمریکا با یگان‌های مدافع خلق برای جنگ با داعش همکاری می‌کند. خصوصاً از زمانی که این گروه گرد با «نیروهای دموکراتیک سوریه» که یک سازمان فراگیر است ادغام شد. ولی آنکارا همچنان بر این واقعیت تکیه دارد که یگان‌های مدافع خلق انشعابی از حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) است. یک گروه ترکیه‌ای که از سوی آنکارا و همین‌طور واشنگتن به عنوان گروه تروریستی شناخته شده است.

در آغاز ترکیه با اکراه با کمک آمریکا به یگان‌های مدافع خلق کنار آمد. چون واشنگتن اشاره داشت که این همکاری موقت معامله‌گرانه و تاکتیکی خواهد بود. اما از آن زمان به منظور پیشگیری از بازگشت داعش سیاست آمریکا به تعهدی نامحدود در قبال نیروهای دموکراتیک سوریه به رهبری یگان‌های مدافع خلق تحول یافت. سیاستی که محصول توانایی اثبات‌شده این گروه در بازپس‌گیری بخش‌های بزرگی از سوریه از دست داعش با کمک آمریکا بود. در پاسخ ترکیه از سال ۲۰۱۶ چهار حمله برون‌مرزی

<https://carnegieeurope.eu/2021/09/14/how-syria-changed-turkey-s-foreign-policy-pub-85301>) انجام داد و منطقه تحت

کنترل نیروهای دموکراتیک سوریه ([https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/how-preserve-autonomy-](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/how-preserve-autonomy-northeast-syria)

[northeast-syria](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/how-preserve-autonomy-northeast-syria)) را تجزیه کرد

آنکارا اکنون به عنوان بخشی از این استراتژی جاری و با توجه به کاهش تاکتیکی برخی نیروهای روسیه در سوریه از زمان تهاجم به اوکراین می‌خواهد شکاف‌های جدیدی در مناطق تحت کنترل نیروهای دموکراتیک سوریه ایجاد کند سه هدف بالقوه محتمل‌تر به نظر می‌رسد: تل رفعت قنبح و/یا کوبانی

کاندیدای اول محور گفتگوی اردوغان و رئیسی در تهران خواهد بود شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در حال حاضر در نبل و الزهرا دو روستای شیعه‌نشین نزدیک تل رفعت مستقر هستند ([https://www.al-monitor.com/originals/2022/06/kurdish-syrian-iranian-](https://www.al-monitor.com/originals/2022/06/kurdish-syrian-iranian-forces-coordinate-ahead-turkish-operation) [forces-coordinate-ahead-turkish-operation](https://www.al-monitor.com/originals/2022/06/kurdish-syrian-iranian-forces-coordinate-ahead-turkish-operation)) پس آنکارا اگر می‌خواهد این منطقه محصور را تصرف کند باید ایران را متقاعد سازد تا از سر راه کنار برود ولی رئیسی احتمالاً اصرار خواهد کرد ترکیه دنبال اهداف دیگر برود و با توجه به سیاست اخیر دو کشور برای اجتناب از برخوردهای نظامی مستقیم و پرهیز از تعارض منافع احتمال دارد اردوغان قبول کند

پوتین هم احتمالاً اردوغان را ترغیب خواهد کرد که به نقاط شرق تل رفعت عمدتاً منبج و کوبانی توجه کند ولی کوبانی برای آمریکا اهمیت نمادین دارد چون بعد از آنکه آمریکا و یگان‌های مدافع خلق محاصره داعش را در سال ۲۰۱۴ در آنجا به شکلی چشمگیر شکستند کوبانی به محل تولد غیررسمی رابطه این دو شریک تبدیل شد واشنگتن از چنین حمله‌ای خشمگین خواهد شد نتیجه‌ای که پوتین مسلماً از آن لذت خواهد برد ولی اردوغان هنوز تلاش می‌کند توجه پرزیدنت بایدن را به خود جلب کند و احتمالاً می‌خواهد از ایجاد یک ناکامی در دیپلماسی عمومی واشنگتن پرهیز کند

بنابراین محتمل‌ترین هدف ترکیه به نظر می‌رسد منبج یا شاید یک حمله محدود به تل رفعت باشد هر دو حرکت به موافقت مسکو نیاز دارد و پوتین قبلاً در ازای مبادله ارضی مایل به چنین مبادله‌ای بوده است یعنی ترکیه مناطق تحت کنترل یگان‌های مدافع خلق را تصرف کند و در عوض رژیم بشار اسد مناطق تحت کنترل شورشیان مورد حمایت ترکیه در سوریه را در کنترل بگیرد ولی مقدار زمینی که آنکارا می‌تواند مبادله کند اخیراً به میزان قابل توجهی کاهش پیدا کرده است بخش عمده این اراضی در استان ادلب سوریه قرار دارد که صدها هزار آواره سوری اگر میلیون‌ها نباشند در آنجا ساکن اند و اگر قرار شود این مناطق به اسد داده شود احتمالاً به سمت مرز ترکیه حرکت خواهند کرد سناریویی که اردوغان بی‌شک امیدوار است با توجه به مشکلات فزاینده اقتصادی و احساسات ضدپناهندگان در کشور خودش از آن اجتناب کند

برای پرهیز از این مانع احتمالی پناهندگان اردوغان ممکن است بخواهد از جنگ اوکراین بهره‌برداری کند به طور مشخص او می‌تواند به پوتین کمک کند تا یک «کریپدور گندم» ایجاد کند که به روسیه امکان دهد از بندرهای اشغال‌شده در اوکراین و دیگر مناطق دریای سیاه گندم صادر کند مشروط به اینکه روسیه به حمله ترکیه به سوریه رضایت دهد

محاسبات اسد

برای رژیم اسد هر تهاجم ترکیه به معنای ضربه‌ای دیگر به اهداف تبلیغاتی او مبنی بر کنترل بر تمامیت سوریه است حتی اگر پوتین و اردوغان تصمیم بگیرند تکه‌ای از منطقه ادلب را به اسد بدهند هر کدام از این مناطق خصومتی زیان‌بار با حکومت او خواهد داشت و او را وادار می‌کند تا منابع ارزشمندی را برای حفظ آنها صرف کند حمله ترکیه به تل رفعت رژیم را از دو منبع حیاتی محروم می‌کند: منابع آبی و حریم هوایی محلی به علاوه شبه‌نظامیان نیابتی مورد حمایت ایران را هم تحقیر خواهد کرد و آن‌ها را به سمت جنوب می‌راند در این میان شبه‌نظامیان بسیار باانگیزه کرد در تل رفعت به سمت شرق رانده خواهند شد از جمله گروهی از آنان که گفته می‌شود مثل رژیم اسد ریشه‌های علوی دارند

در واقع حمله ترکیه باعث خواهد شد که زدوبندهای دائمی بازیگران متعدد که کشور را به مناطق نفوذ خودشان تبدیل کرده‌اند تغییر کند به این معنا که نیروهای دموکراتیک سوریه را به دمشق نزدیک‌تر کند و احتمالاً همین‌طور به ایران رژیم اسد ممکن است به این چرخش روی خوش نشان دهد چون برای داشتن برق و منابع سوخت بیشتر مستاصل است و این‌ها را از طریق افزایش انتقال نفت و گاز طبیعی از مناطق تحت کنترل نیروهای دموکراتیک سوریه در شرق می‌تواند تامین کند در پی تصویب قطعنامه ۲۶۴۳ شورای امنیت سازمان ملل (<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N22/421/71/PDF/N2242171.pdf?OpenElement>) در

زمینه کمک‌های مرزی در هفته گذشته که مشخصاً برق را در فهرست فعالیت‌های امداد رسانی اولیه مجاز

خواهد بود (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/time-develop-plan-b-syria-aid>) قرار داد حالا معامله انرژی آسان‌تر

خواهد بود

توصیه‌های سیاست‌گذاری

اگر چراغ سبزی برای حمله داده شود و به سقوط تل رفعت بینجامد معنایش آن است که ترکیه می‌خواهد منافع خود را پیش ببرد و در حالی که روسیه برخی از نیروهایش را از سوریه بیرون می‌برد مانع منتفع شدن ایران شود. این «گزینه‌ای با کمترین عواقب منفی» برای آمریکا هم هست چون تل رفعت هرگز بخشی از قلمرو نفوذ آمریکا یا توافقات متعدد برای ممانعت از درگیری در سوریه نبوده است. بدترین پیامد با حمله به کوبانی رقم خواهد خورد که وضع موجود را بر هم خواهد زد و احتمالاً نیروهای دموکراتیک سوریه را به توافقی زبان‌بار با رژیم اسد وادار خواهد کرد و در نتیجه توانایی واشنگتن را برای مانور علیه دمشق و احتمالاً داعش محدود خواهد کرد. در مقابل یک عملیات محدود در تل رفعت یا منبج احتمالاً به پاسخی کمتر منفی از سوی آمریکا نیاز خواهد داشت.

همین‌طور موضع ترکیه در قبال پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/what-biden-faces-erdogan-nato-summit>) می‌تواند به واکنش‌ها شکل دهد. ارتباط کشورهای اسکاندیناوی با یگان‌های مدافع خلق به یک نقطه بحرانی در تصمیم‌های اخیر درباره گسترش ناتو تبدیل شد. پس واشنگتن مشتاق خواهد بود تا از بحرانی تازه با آنکارا بر سر مسائل کردها اجتناب کند. در مورد پیشنهاد عضویت سوئد و فنلاند در ناتو در سال آینده هرچند موانع اولیه برطرف شده ولی ترکیه هنوز حق وتو دارد.

اگر از قضا به خاطر مخالفت روسیه یا ایران حمله مورد بحث به تأخیر بیفتد واشنگتن اندکی فرصت بیشتر برای کار در جهت بهترین نتیجه ممکن در بلندمدت خواهد داشت. به طور کلی این مستلزم پذیرش نگرانی‌های ترکیه در سوریه است و هم‌زمان محدود کردن جابجایی نیروهای دموکراتیک سوریه مادامی که جنگ علیه داعش ادامه دارد.

سونر چغاپتای هموند برنامه خانواده بایر و مدیر برنامه پژوهش در مسائل ترکیه در انستیتو واشنگتن است و نویسنده سلطانی در پایین:

اردوغان با نیروهای مهارنشده ترکیه مواجه می‌شود (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/sultan-autumn-erdogan-faces-turkeys-uncontainable-forces>). اندرو تابلر هموند مارتین جی. گروس در انستیتو واشنگتن است و قبلاً مدیر بخش سوریه در شورای امنیت ملی بوده است.

RECOMMENDED

ARTICLES & TESTIMONY

The True Promise of Joe Biden's Middle East Trip

ژوئیه ۲۰۲۲ ۲۷

Dennis Ross ,
James Jeffrey

(/policy-analysis/true-promise-joe-bidens-middle-east-trip)

ARTICLES & TESTIMONY

Russia and Iran Keep Growing Closer

ژوئیه ۲۰۲۲ ۲۶

Anna Borshchevskaya

(/policy-analysis/russia-and-iran-keep-growing-closer)

China Below the Radar: Israel-US Strategic Dialogue on Technology

ژوئیه ۲۰۲۲

◆
Assaf Orion ,
Shira Efron

[\(/policy-analysis/china-below-radar-israel-us-strategic-dialogue-technology\)](#)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/\) نظامی و امنیتی](#)

[\(fa/policy-analysis/rqabt-qdrthay-bzrg/\) رقابت قدرتهای بزرگ](#)

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/trkyh/\) ترکیه](#)

[\(fa/policy-analysis/swryh/\) سوریه](#)

[\(fa/policy-analysis/ayran/\) ایران](#)